

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Dobrovolnictví v ČR

Název projektu:	Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center
Zkrácený název projektu:	Rozvoj – dobrovolnictví
Registrační číslo projektu / ID:	CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724
Název Operačního programu:	Operační program Zaměstnanost (OPZ)

METODOLOGIE

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

- **CAPI (F2F) výzkum veřejného mínění**
- **Sběr dat: 13. 7. – 11. 10. 2021**
- **Počet respondentů: 3 321**
 - *Statistická chyba pro celý datový soubor: 1 – 2 %*
- **Kvótní výběr: pohlaví, věk, vzdělání, ekonomický status, kraj, velikost obce**
- **Délka rozhovoru: 10 – 12 minut**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ASOCIACE A POVĚDOMÍ O DOBROVOLNICTVÍ

SPONTÁNNÍ ASOCIACE

s dobrovolnickou činností

Zhruba 90% populace je schopno uvést určitou asociaci k pojmu „dobrovolnictví.“

Zásadní je asociace s pomocí potřebným a také práce / činnost zdarma.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

1992 - 2022
MARKET RESEARCH

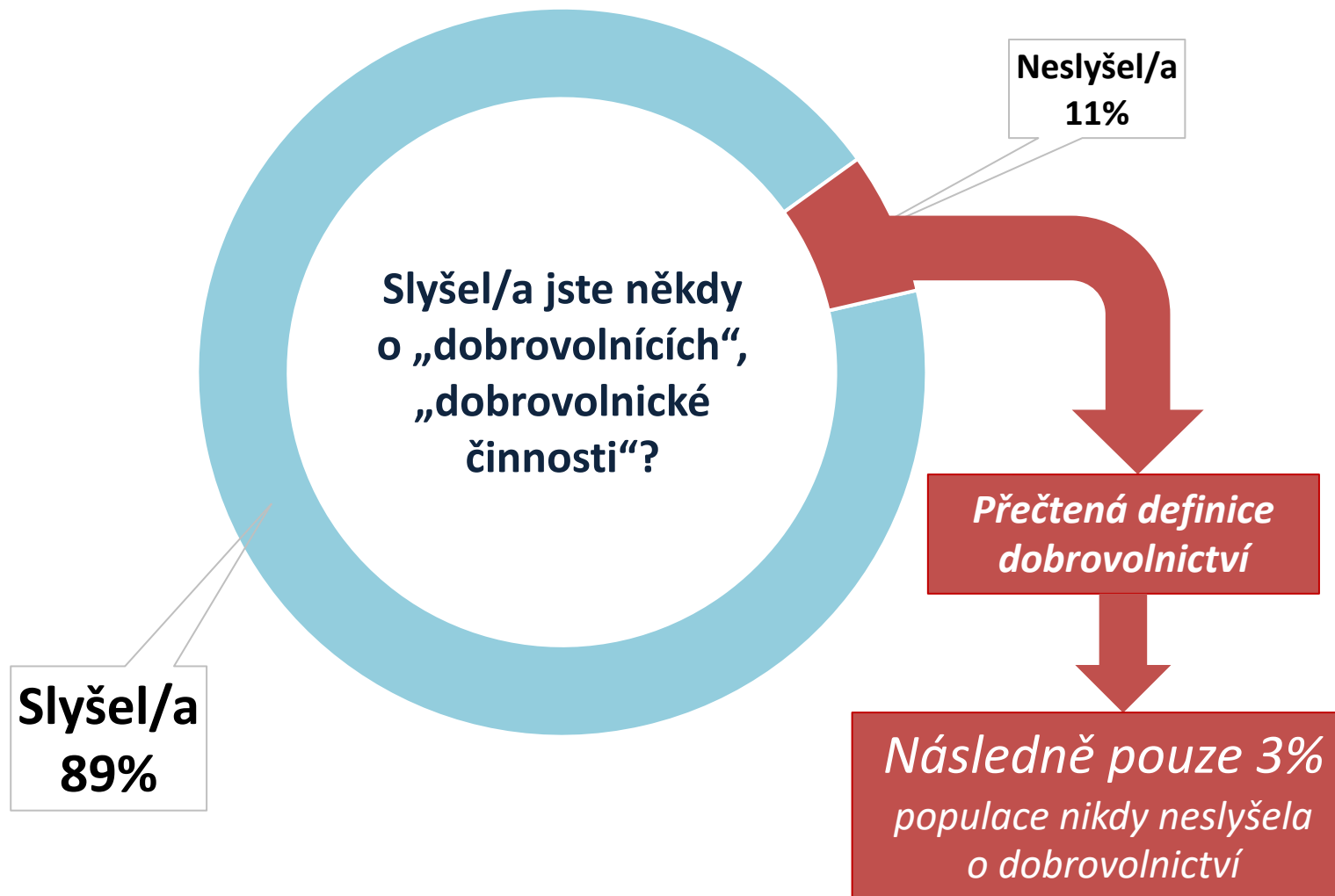

POVĚDOMÍ O DOBROVOLNICTVÍ

Povědomí o
dobrovolnictví je na
vysoké úrovni –
téměř každý (89 %) o něm někdy slyšel.

Pokud lidem, kteří neslyšeli o dobrovolnictví, přečteme definici, tak se míra povědomí zvýší až na 97 % (v rámci celé ČR).

Q1a. Slyšel/a jste někdy o „dobrovolnících“, „dobrovolnické činnosti“?, N = 3321

Q1b. „-“ (po uvážení definice), N = 316

POVĚDOMÍ O DČ V KRAJÍCH

V rámci krajů existují rozdíly. Nejčastěji o DČ slyšeli lidé v Libereckém, Moravskoslezském a kraji Vysočina.

Naopak významně nižší povědomí deklarují respondenti na jihu Moravy a v Olomouckém kraji.

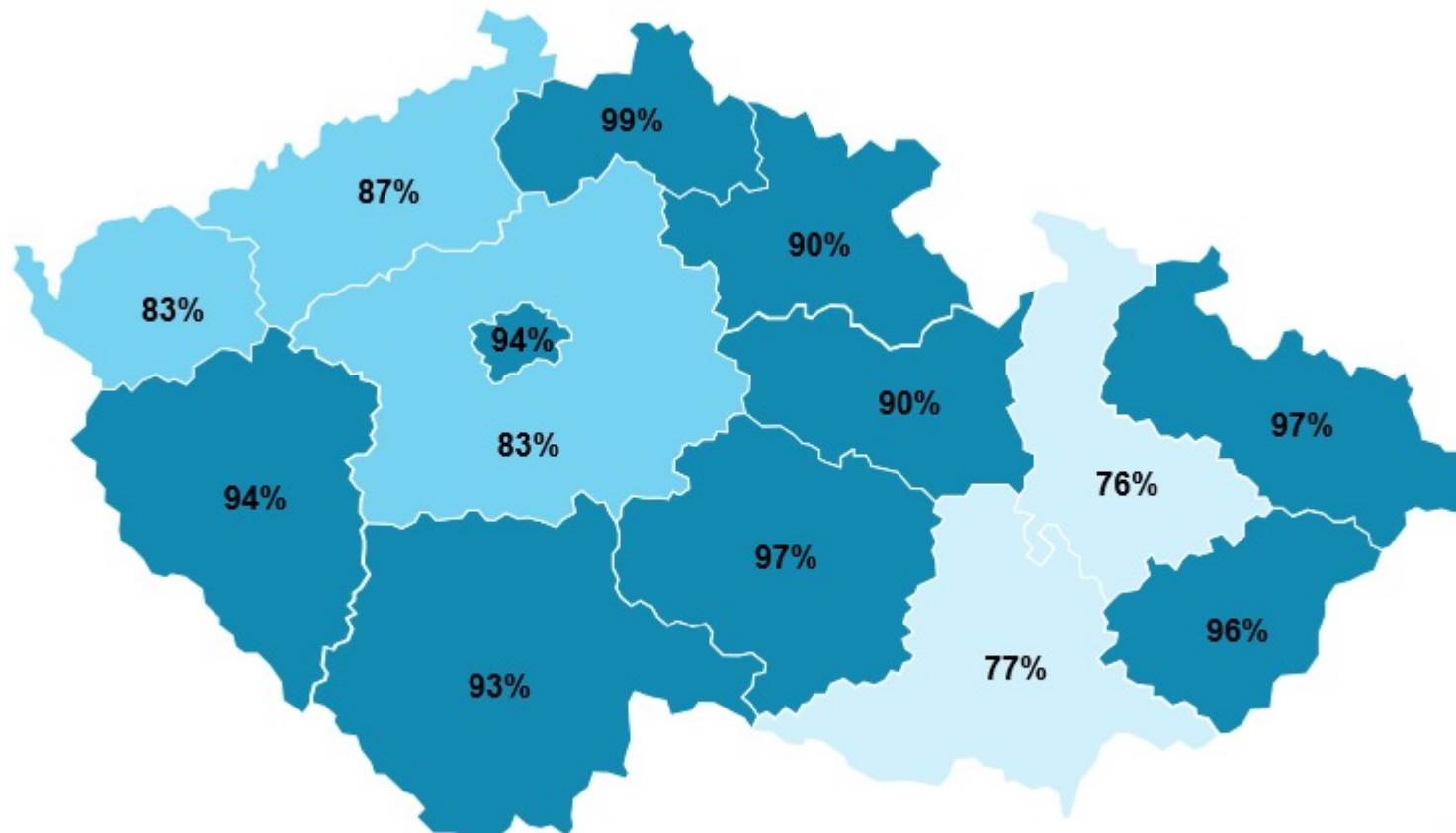
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Slyšel/a jste někdy o "dobrovolnících", "dobrovolnické činnosti"?

Q1a. Slyšel/a jste někdy o „dobrovolnících“, „dobrovolnické činnosti“?, N = 3321
Q1b. „-“ (po uvážení definice), N = 316

POVĚDOMÍ O DOBROVOLNICKÝCH ORGANIZACÍCH

S vyšší zkušeností s dobrovolnictvím roste také povědomí o dobrovolnictví nebo DČ, které je organizováno v okolí na úrovni města nebo kraje.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Povědomí o lokálních / regionálních dobrovolnických organizacích na základě vlastních zkušeností s DČ

Pracuje / Pracoval/a jako dobrovolník

82%

N = 755

Nepracoval/a jako dobrovolník, ale plánuje

68%

N = 446

Nikdy nepracoval/a jako dobrovolník a nebude

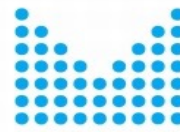
40%

N = 2007

Q2b. Znáte ve svém okolí (městě, kraji) organizaci / organizace, která / které organizuje dobrovolníky (zajišťuje nábor, stará se o ně, vyhledává pro ně činnosti atd.)?,
N = 3207

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SPOLEČENSKÁ POTŘEBNOST DOBROVOLNICTVÍ

VNÍMÁNÍ SPOLEČENSKÉ POTŘEBNOSTI PODLE TYPU ČINNOSTI

Zásadní je pomoc postiženým a nemocným a také solidarita v případě nečekaných katastrof – živelné pohromy a pandemie.

Naopak jako nepotřebné jsou vnímané činnosti při politických kampaních nebo tzv. CSR aktivity, ale také neplacené stáže.

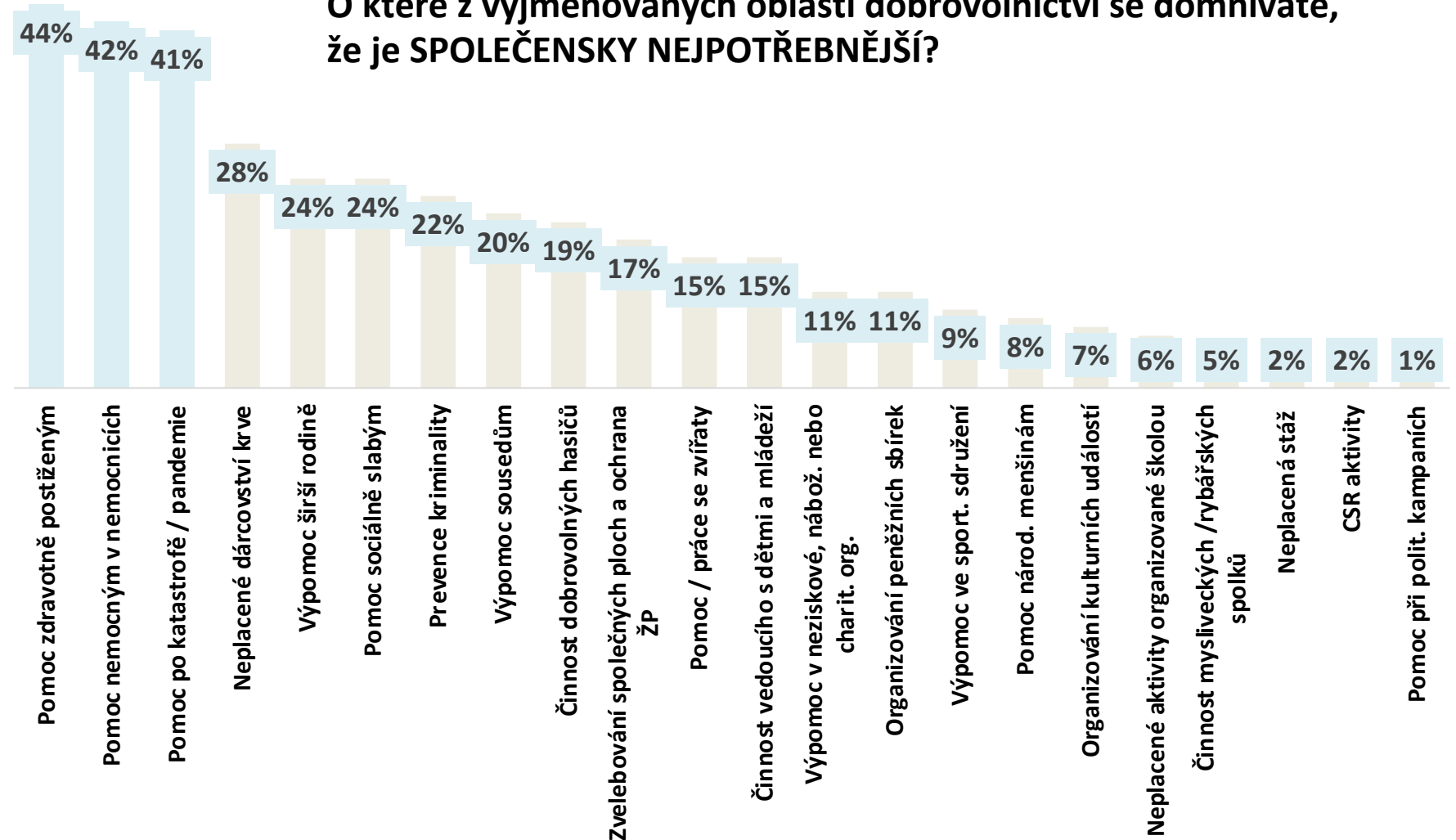
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

O které z vyjmenovaných oblastí dobrovolnictví se domníváte, že je **SPOLEČENSKY NEJPOTŘEBNĚJŠÍ**?

Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center

CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724

VNÍMÁNÍ SPOLEČENSKÉ POTŘEBNOSTI PODLE CÍLOVÝCH SKUPIN

Je patrné, že péče o seniorskou populaci je vnímána výrazně více – zcela jistě měla vliv doba (COVID), ale také větší frekvence debat o stárnutí populace v ČR, nedostatku sociálních služeb apod.

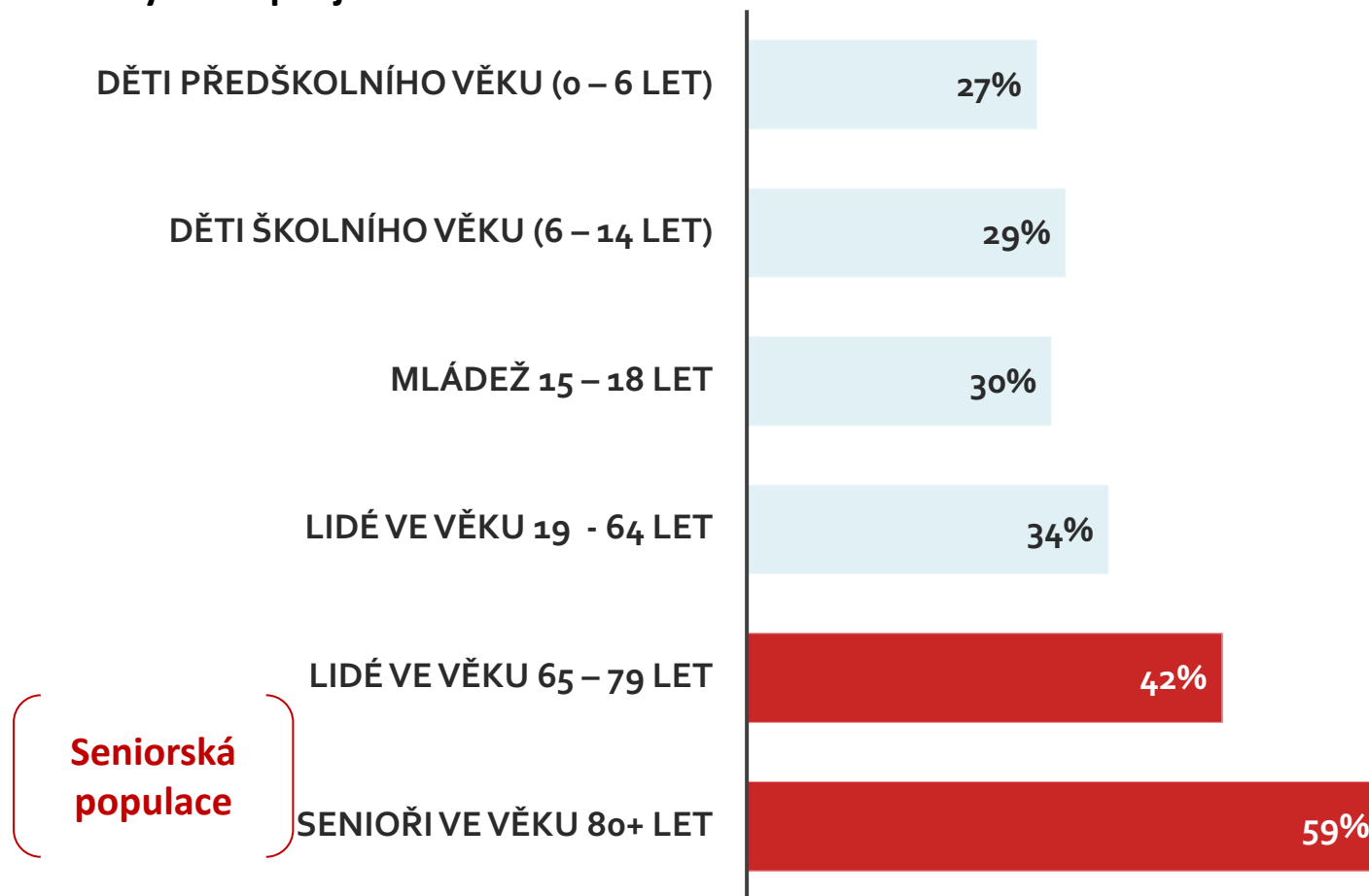
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Která z uvedených skupin je SPOLEČENSKY NEJPOTŘEBNĚJŠÍ?

N = 3321

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ZKUŠENOSTI S DOBROVOLNICTVÍM

ZKUŠENOSTI A PLÁNY

Určitou zkušenost s dobrovolnictvím deklaruje celkově 23 % populace – současní a bývalí dobrovolníci.

Potenciál do budoucna může být pětina populace, pokud budou všichni „zájemci“ aktivní.

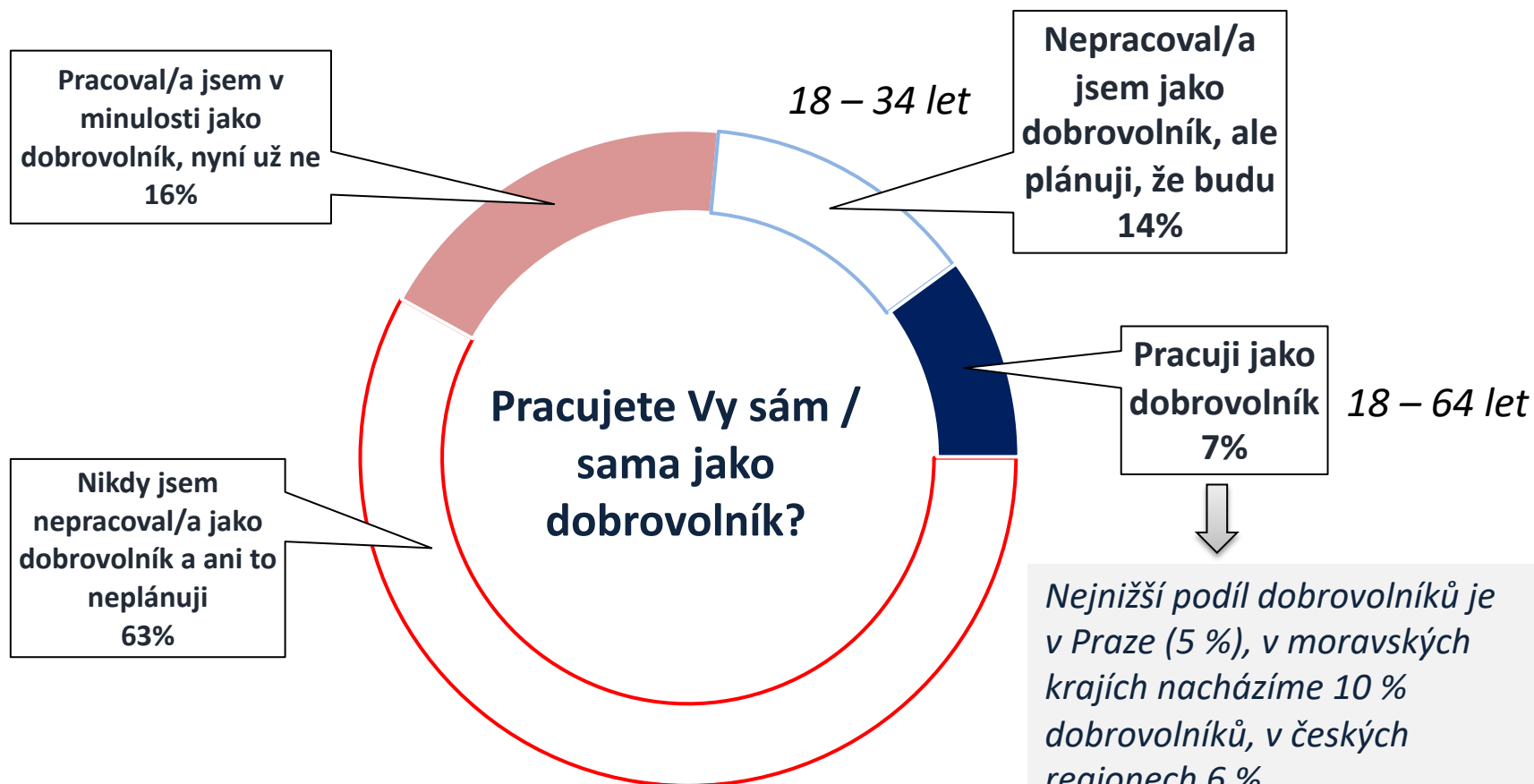
Reálný odhad potenciálu je 10 – 14 % populace.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Nejstarší generace 65+ let, která má nízké vzdělání (ZŠ + vyučen)

ZDROJE INFORMACÍ DOBROVOLNÍKŮ

Zásadním informačním kanálem jsou přátelé a rodina, na druhém místě NNO.

Nicméně obce / města a samotné instituce, které využívají dobrovolníky, jsou pro informovanost velmi důležité.

V případě NNO, nemocnic a dalších institucí anebo radnice byl zásadní osobní kontakt s pracovníkem, který má na starosti dobrovolníky (56 – 68 %).

Regionální DC jsou (zatím) zastoupena minoritně.

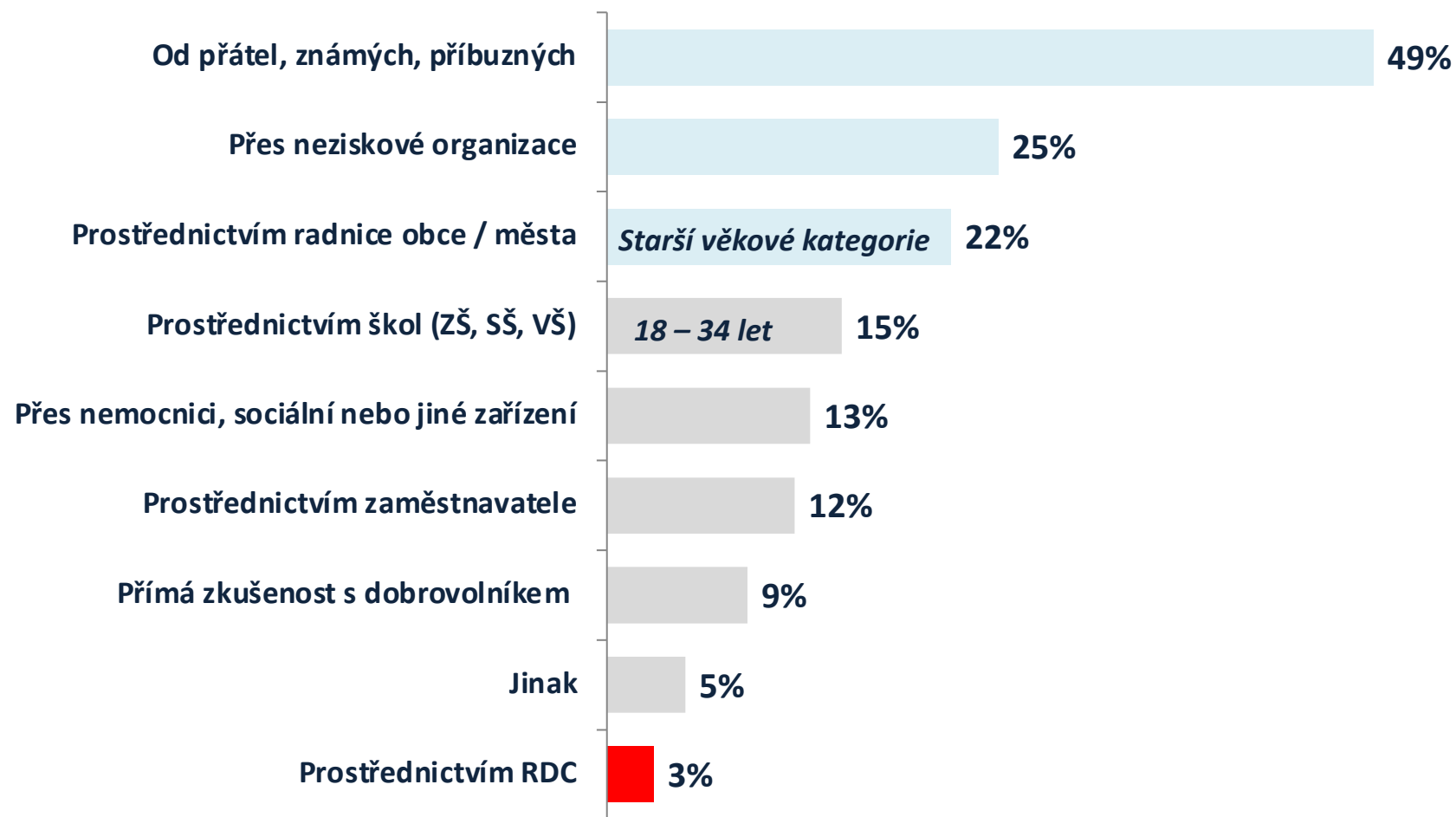
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Jak jste se dozvěděl/a o možnosti pracovat jako dobrovolník?

TYP ORGANIZACE A MÍSTO

Nejčastějším typem organizace je NNO, následně lidé uvádějí obecní, případně charitativní, státní nebo spolek – samozřejmě se jedná o deklaraci a tedy znalost / odhad daného člověka a není možnost skutečnost ověřit.

Téměř 80 % dobrovolníků realizovalo aktivity v blízkém okolí svého bydliště, 4 % mají dokonce zkušenost se zahraničními aktivitami.

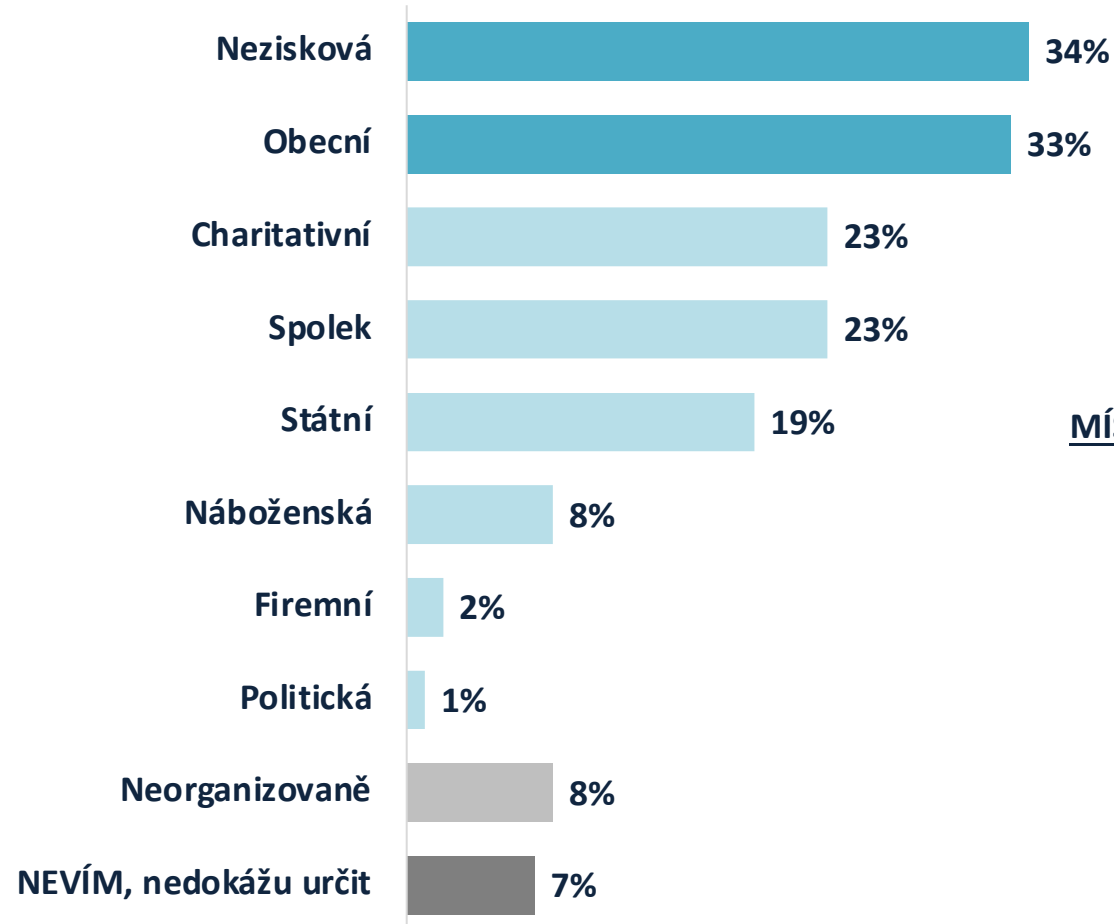
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

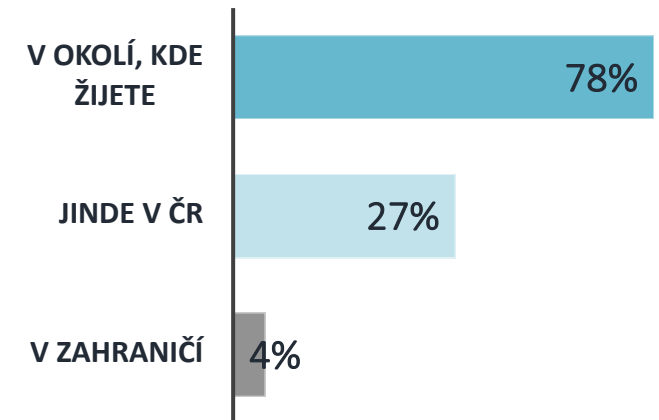
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

O jaký TYP organizace se jednalo (pro dobrovolnou činnost)?

MÍSTO (hlavní dobrovolné činnosti) se nacházelo:

CÍLOVÉ SKUPINY DČ

Nejčastěji jsou dobrovolné aktivity soustředěné na běžnou dospělou populaci, případně na školní děti a mládež nebo seniory.

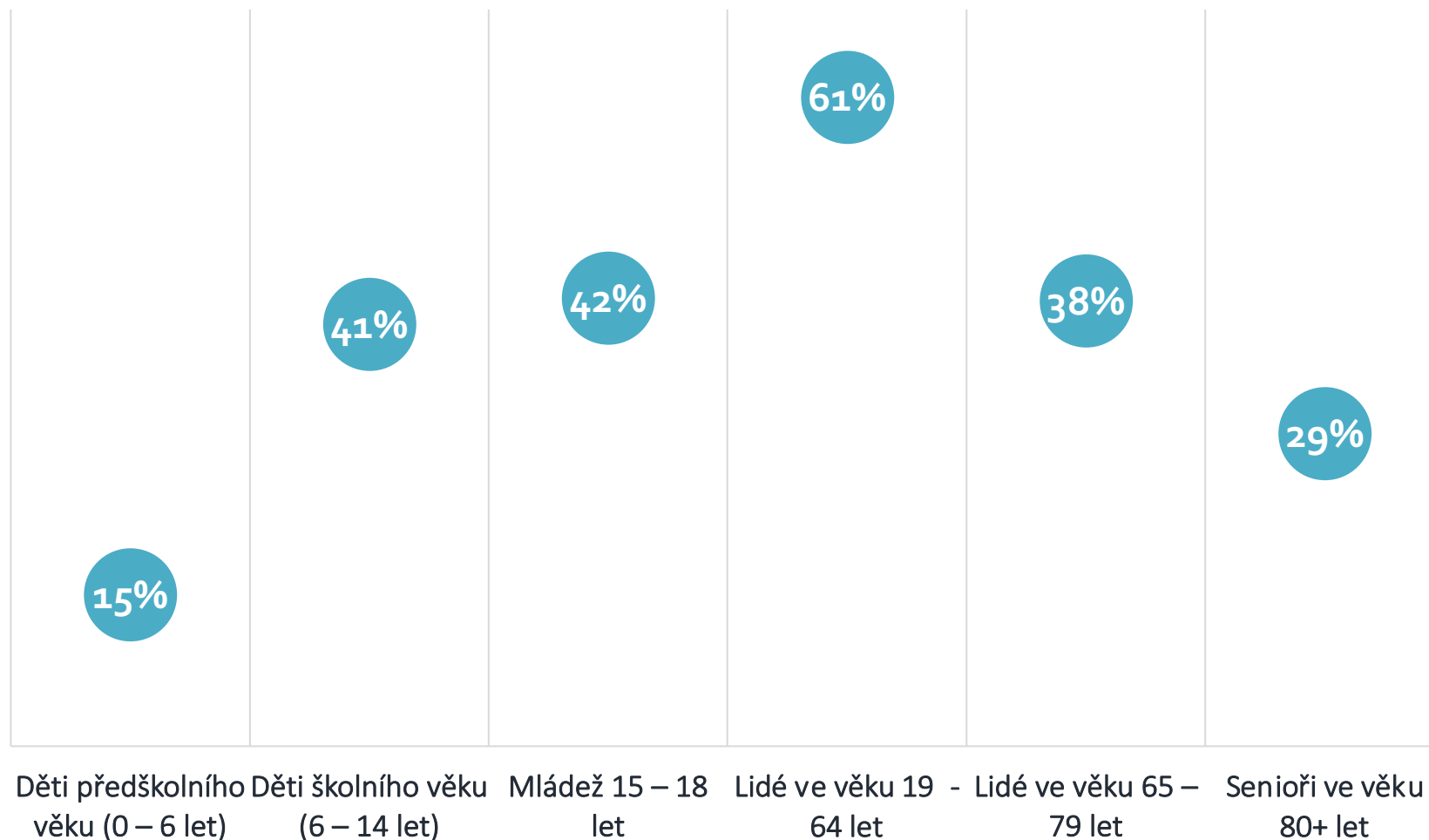
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

S jakými cílovými skupinami pracujete / pracoval jste jako dobrovolník?

Q4b. S jakými cílovými oblastmi pracujete?
MOŽNOST VÍCE ODPOVĚDÍ, N = 755

DOBROVOLNICKÉ AKTIVITY

13 oblastí získalo více než 10 % odpovědí – zásadní jsou živelné katastrofy nebo pandemie, těsné druhé místo má zvelebování okolí a opět na třetím místě je dárcovství krve / krevní plazmy.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

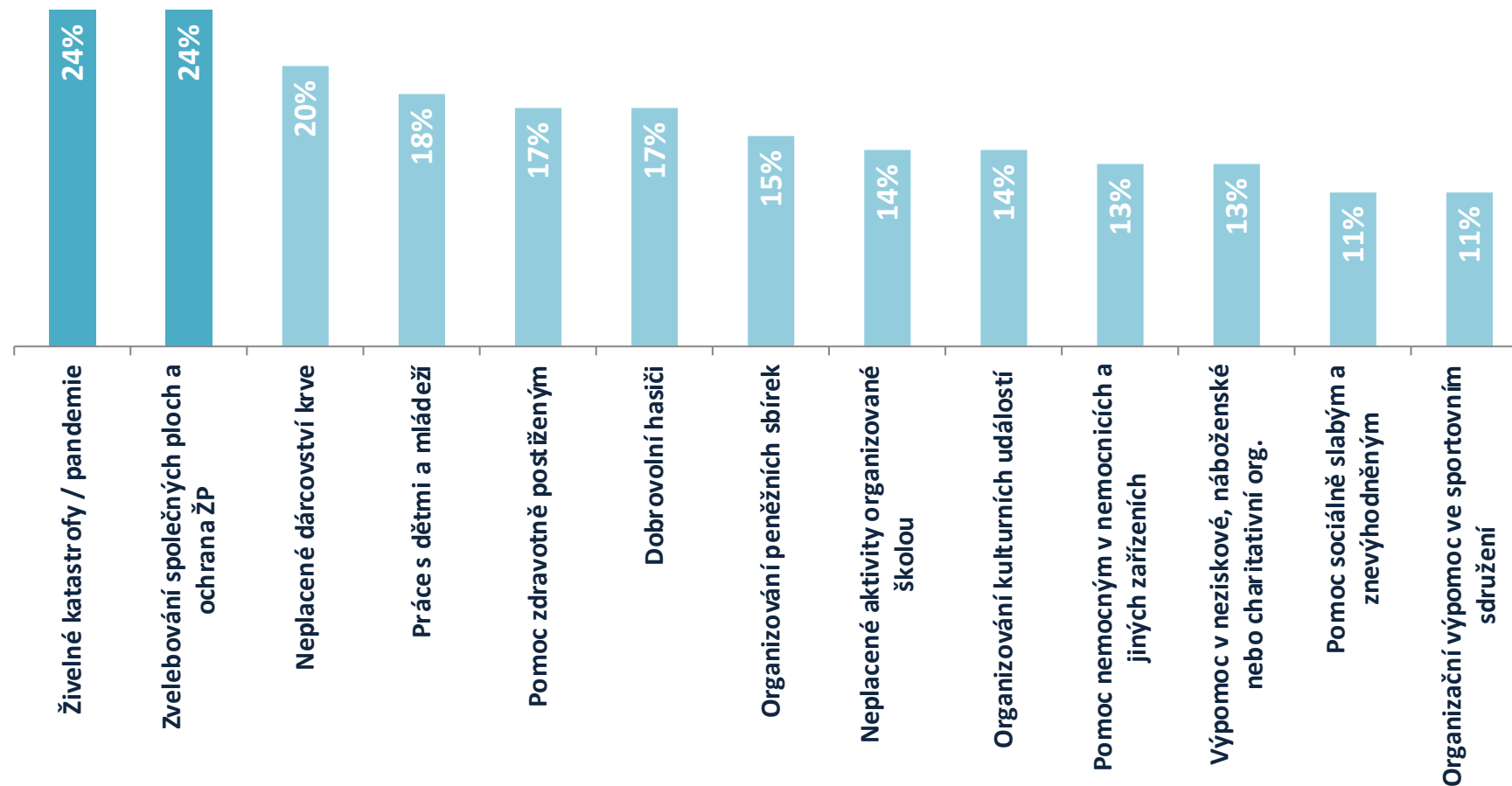

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

V jaké oblasti pracujete / pracoval jste jako dobrovolník?

(aktivity > 10 %)

OCHOTA VĚNOVAT SE DOBROVOLNICTVÍ VÍCE & FORMA DČ

Ochota věnovat se více DČ se týká zhruba 40 % lidí se zkušeností s DČ (ať už současnou nebo minulou).

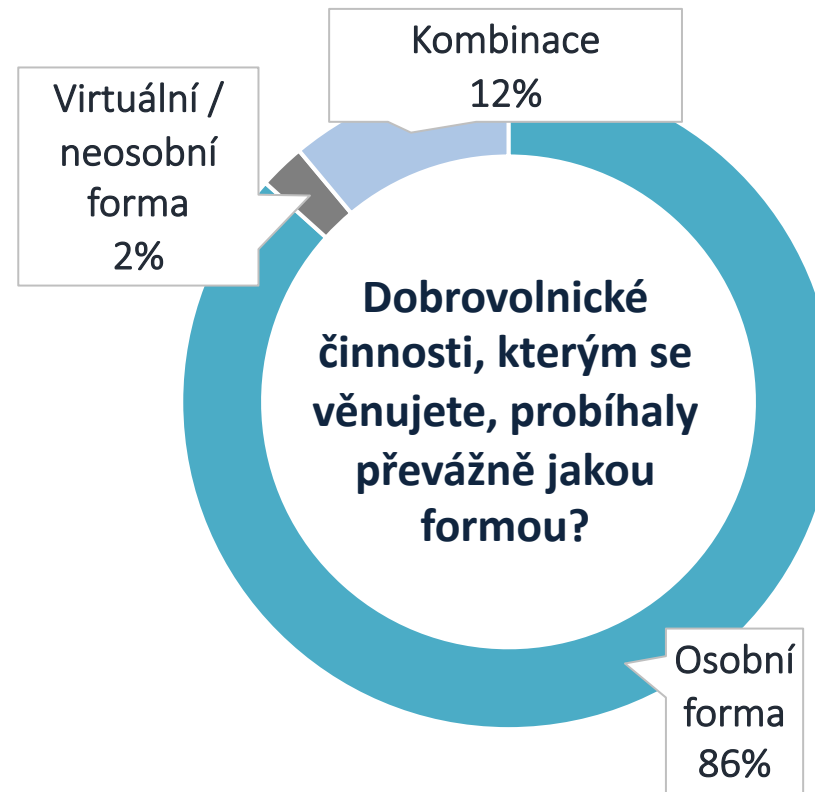
Většina DČ probíhá osobní formou, virtualita je pouze doplněk.

Je třeba vzít také v úvahu, že virtuální forma DČ byla posílena pravděpodobně až v roce 2020 kvůli pandemii.

- Kdyby to bylo možné, chtěl/a byste pracovat v neplacených aktivitách více?

ANO = 41%

N = 755

N = 755

Q11. Kdyby to bylo možné, chtěl/a byste pracovat v neplacených aktivitách více?, N = 755

Q11b. Dobrovolnické činnosti, kterým se věnujete nebo jste se věnoval/a, probíhaly převážně jakou formou?, N = 755

DOPORUČENÍ & NPS

Mezi současnými dobrovolníky je zhruba polovina, která by DČ doporučila svému okolí a jsou tedy určitými ambasadory DČ.

Bývalí dobrovolníci už takovými promotéry nejsou, nicméně platí pro ně stejně jako pro současné dobrovolníky, že pouze naprostá minorita (do 3 %) by takovou činnost vůbec nedoporučovala.

Hodnota NPS je u obou cílových skupin kladná, hodnoty by ale měly být vyšší (alespoň + 50).

Q11a. Doporučil/a byste dobrovolnickou činnost svým přátelům a známým?, N = 755

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

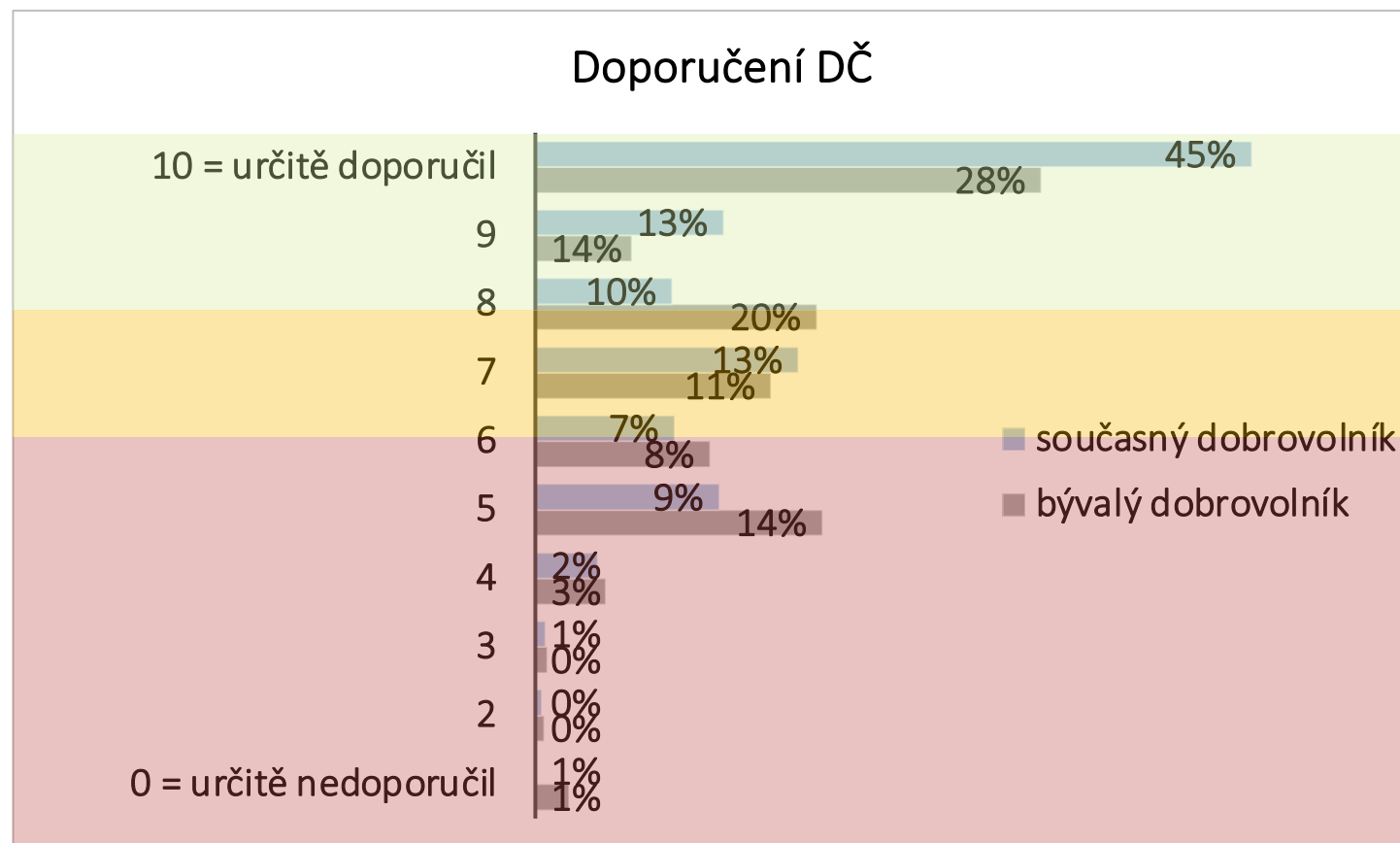

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

NPS pro DČ od současného dobrovolníka: (promoter 58 – detractor 20) = **+ 38**

NPS pro DČ od bývalého dobrovolníka: (promoter 42 – detractor 26) = **+ 16**

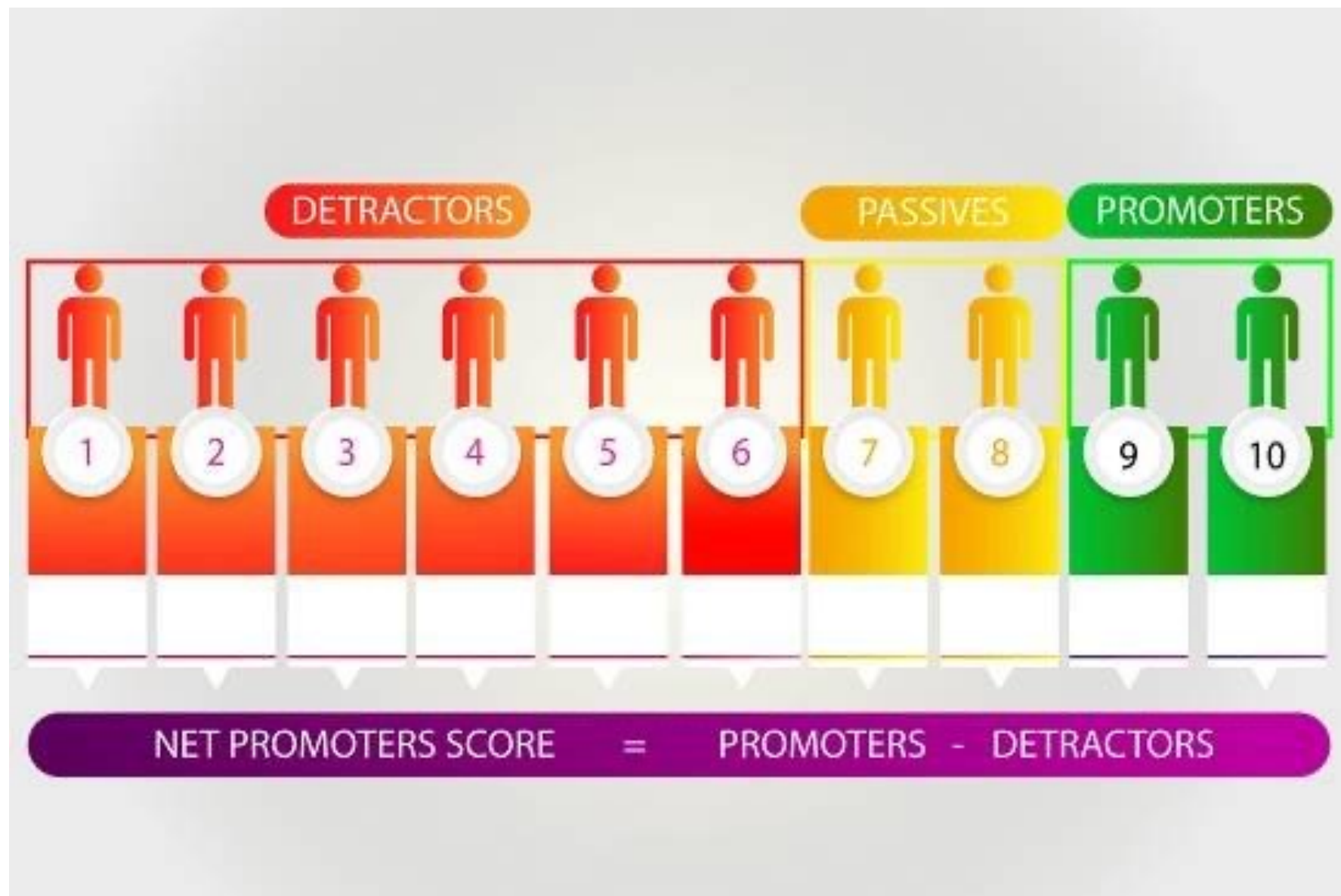
N = 755

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

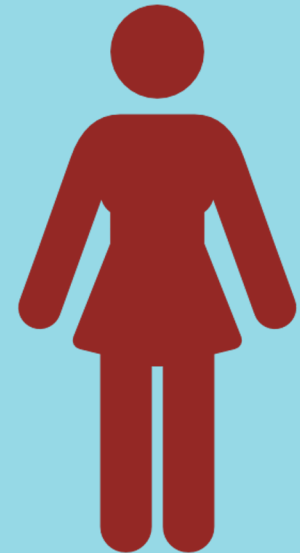

TYOLOGIE DOBROVOLNÍKŮ

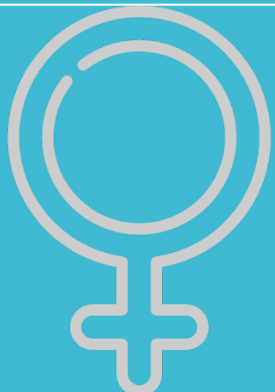

TYPICKÝ DOBROVOLNÍK

- ✓ žena
- ✓ 18-34 let
- ✓ VOŠ, VŠ
- ✓ ve větších obcích (20 000 ob. +)
- ✓ na Moravě

Typologie založena na nejčastějších odpovědích, N=755

TYPICKÁ ŽENA - DOBROVOLNICE

- 35-49 let, SŠ s maturitou
- Zaměstnaná
- Používá internet (doma i v práci)
- Bydlí v menších obcích (do 5 tisíc obyvatel)
- Moravskoslezský kraj

- O DČ se dozvěděla od přátel a známých
- DČ: ochrana životního prostředí, zvelebování společných ploch (sběr odpadků, čištění lesa, stráž přírody, monitoring biodiverzity, managementová opatření v krajině, apod.)
- V neziskové organizaci
- Cílová skupina DČ: lidé ve věku 19-64 let
- Vypomáhá nemocnému v rámci širší rodiny
- **Nechtěla by věnovat více času DČ**
- **Určitě by doporučila DČ známým a přátelům**

Typologie založena na nejčastějších odpovědích, N=420

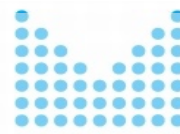

TYPICKÝ MUŽ = DOBROVOLNÍK

- 18-34 let, SŠ s maturitou
- Bydlí v obcích do 4 999 obyvatel
- Moravskoslezský kraj
- Zaměstnaný
- Používá internet doma i v práci
- O DČ se dozvěděl od přátel, známých
- DČ: dobrovolný hasič
- V obecní organizaci
- Cílová skupina DČ: lidé ve věku 19-64 let
- **Nechtěl by věnovat více času DČ**
- Určitě by doporučil DČ svým známým, přátelům

Typologie založena na nejčastějších odpovědích, N=335

Tendence v dobrovolnictví

Bývalý dobrovolník

(N = 521)

- 35-39 let
- Žena
- SŠ s maturitou
- Moravskoslezský kraj
- Zaměstnanec
- **Živelná katastrofa, pandemie**

Společensky nejpotřebnější:

- Pomoc zdravotně postiženým
- Senioři ve věku 80+ let

Současný dobrovolník

(N = 234)

- 35-39 let
- Žena
- SŠ s maturitou
- Moravskoslezský kraj
- Zaměstnanec
- Zvelebování a ochrana ŽP

Společensky nejpotřebnější:

- Pomoc zdravotně postiženým
- Senioři ve věku 80+ let

Budoucí dobrovolník

(N = 446)

- **18-34 let**
- Žena
- SŠ s maturitou
- Moravskoslezský kraj
- Zaměstnanec
- **Živelná katastrofa, pandemie**

Společensky nejpotřebnější:

- **Pomoc nemocným v nemocnicích**
- Senioři ve věku 80+ let

Typologie založena na nejčastějších odpovědích

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

PROJEKCE – POČET REÁLNÝCH HODIN V DOBROVOLNICTVÍ

PROJEKCE / ODHAD

**POČET DOBROVOLNICKÝCH
HODIN DENNĚ V ČR
(populace 18 – 90 let)**

***při průměrné hodinové mzdě
= 173,7 Kč***

*(vypočítáno na základě průměrné
hodinové mzdy v ČR)*

Pro projekci použita data průměrné
hodinové mzdy v ČR za rok 2020 a data
obyvatel z ČSÚ za rok 2020.

N = 234 (AKTIVNÍ DOBROVOLNÍCI)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

(cca 600 000 dobrovolníků)

450 715 hodin

=

78 289 167 Kč

(zahrnuje také sousedskou výpomoc a výpomoc v rámci širší rodiny)

445 621 hodin

=

77 404 298 Kč

(nezahrnuje sousedskou výpomoc a výpomoc v rámci širší rodiny)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

BARIÉRY V ZAPOJENÍ SE DO DOBROVOLNICTVÍ

BARIÉRY ZAPOJENÍ DO DČ

Zásadními bariérami jsou nedostatek času a pracovní vytížení – může to souviset také s tím, že lidé bez zkušeností s DČ si neuvědomují reálnou časovou náročnost některých DČ.

Je patrné, že existuje také zhruba 10 – 15 % lidí, kteří pouze tápou, nemají informace a čekají na vnější impulz.

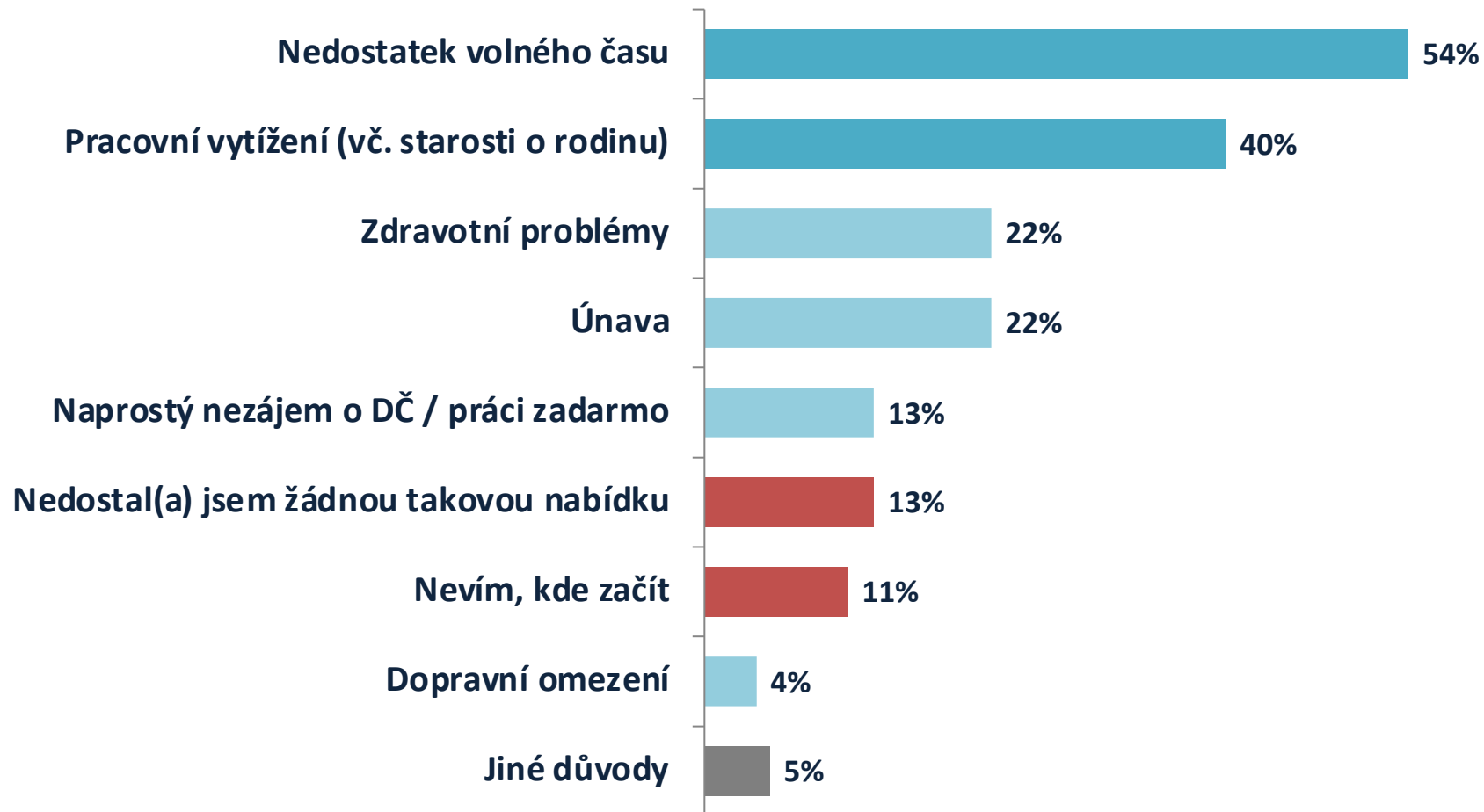
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Co Vám brání v tom, abyste se zapojil/a do dobrovolných aktivit?

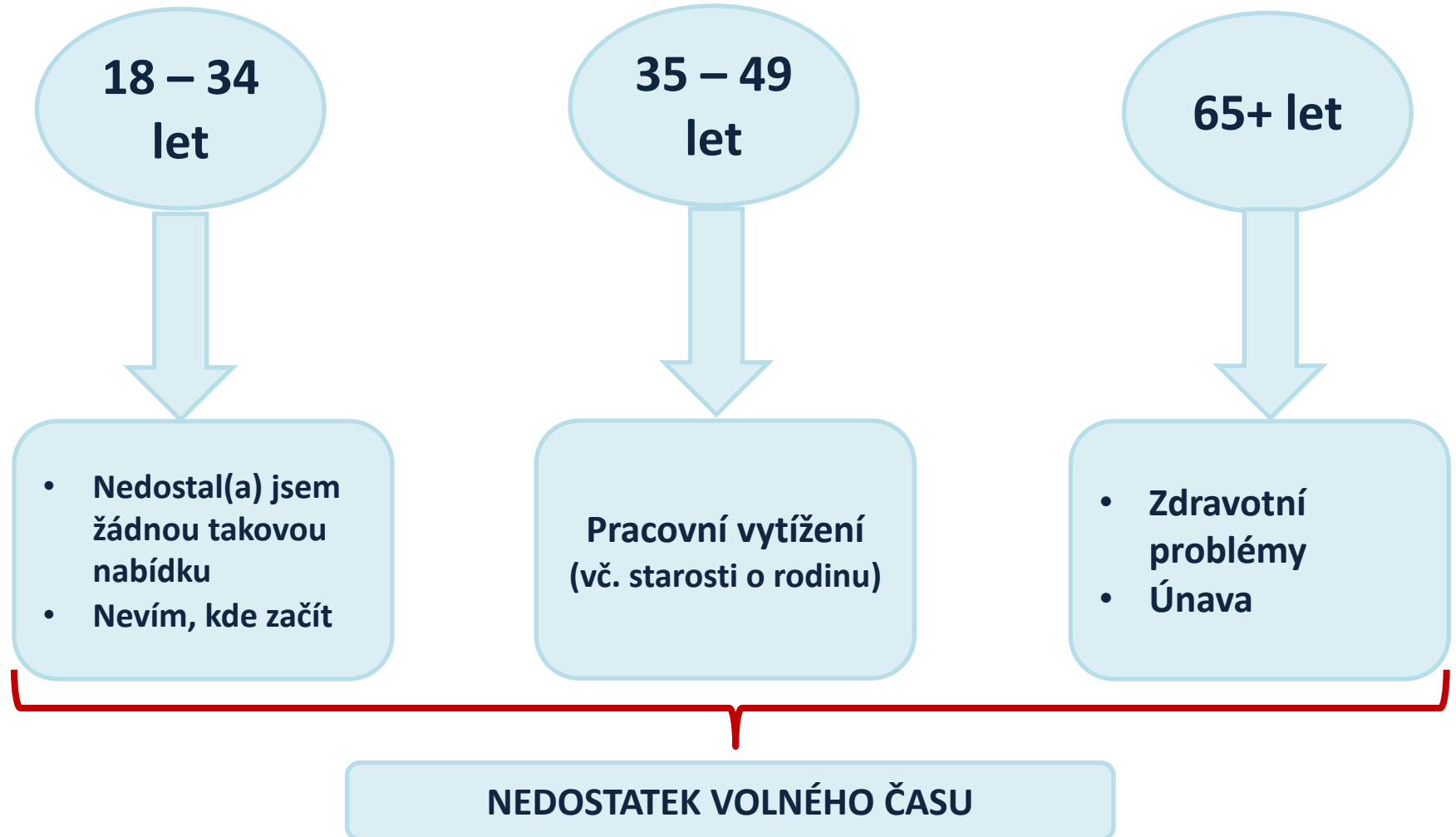

BARIÉRY ZAPOJENÍ DO DČ

Zábrany ve věnování se DČ jsou determinovány věkem.

- senioři nad 65+ jsou častěji unaveni a trpí zdravotními problémy,
- lidé v produktivním věku jsou pracovním vytížení, starají se o rodinu
- nejmladší často uvádějí, že nevědí, kde začít nebo nedostali konkrétní nabídku k zapojení se do DČ

Nedostatek volného času je však bariérou, která je společná pro všechny bez ohledu na věk.

SILNÉ STRÁNKY DOBROVOLNICTVÍ

- **POVĚDOMÍ o dobrovolnictví je v populaci vysoké**, pandemická situace ho pravděpodobně pomohla zvýšit, protože se o různých dobrovolnických činnostech (ne vždy správně ve smyslu dobrovolnictví) hovořilo
 - situace COVID-19 se podepsala na vyšším zájmu lidí i napříč kraji o účast v dobrovolné pomoci při živelných pohromách nebo při pandemii
- **DEKLAROVANÝ ZÁJEM o věnování se DČ je vysoký**, existuje široká škála DČ, ke kterým se lidé hlásí
- **Lidé se zkušeností s DČ by často DOPORUČILI svým známým vyzkoušet si DČ** – svou zkušenost hodnotí pozitivně

SLABÉ STRÁNKY DOBROVOLNICTVÍ

- **Bariérami pro zapojení se do DČ je u lidí často NEZNALOST** - nevědí, kde mají začít; instituce jako radnice, nemocnice nepatří mezi časté prostředníky, od kterých zájemci informace získávají – naopak nejčastěji se o té možnosti dozvídají od známých a přátel, co už zkušenost s DČ mají (těch je málo)
 - Zároveň to má podíl na tom, že lidé nedokáží rozpoznat rozdíly mezi vysílajícími a přijímajícími organizacemi, kteří s dobrovolníky zachází odlišnými způsoby
- **Zásadní deklarovanou bariérou je NEDOSTATEK ČASU** – je třeba uvádět na pravou míru, že dobrovolnická činnost znamená např. 2 – 4 hodiny / týdně
- Ani během pandemie se DČ nepřesunula do **VIRTUÁLNÍHO PROSTORU**, spousta aktivit zůstávala pouze v osobní rovině – virtuální prostor by mohl pomoci také s rozvojem nových nebo modifikovaných aktivit, lidé by nemuseli řešit problém dojíždění apod.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkujeme za pozornost